Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 75 (7405) | СУБОТА, 22 ЖНІУНЯ | 1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ.

ЗА ТРЫ МЕСЯЦЫ АКТЫЎНЫХ БАЯВЫХ ДЗЕЯННЯЎ ЛЕТАМ ГЭТАГА ГОДА, З 15 МАЯ ПА 15 ЖНІЎНЯ, НЕМЦЫ СТРАЦІЛІ 1.250.000 САЛДАТ І АФІЦЭРАЎ, З ІХ ЗАБІТЫМІ НЕ МЕНШ 480.000. ЯНЫ СТРАЦІЛІ АКРАМЯ ТАГО 3.390 ТАНКАЎ, ДА 4.000 ГАРМАТ УСІХ КАЛІБРАЎ І НЕ МЕНШ 4.000 САМАЛЁТАЎ.

ГЭТЫЯ СТРАТЫ НЕМЦАЎ НЯЎХІЛЬНА ПАДРЫХТОЎВАЮЦЬ ГЛЕБУ ДЛЯ НАДЫХОДЗЯЧАГА РАЗГРОМУ НЯМЕЦКІХ ВОЙСК.

РАЗГРОМ НЯМЕЦКІХ ВОЙСК НЕМІНУЧЫ!

ЗА ТРЫ МЕСЯЦЫ ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ ВЫВЕЛА СА СТРОЮ 1 МІЛЬЁН 250 ТЫСЯЧ ГІТЛЕРАЎЦАЎ

ВЫНІКІ ТРОХМЕСЯЧНЫХ БАЁЎ НА СОВЕЦКА-ГЕРМАНСКІМ ФРОНЦЕ

(З 15 мая па 15 жніўня)

Чырвоная Армія вяла і вядзе зараз у раёне Варонежа, у злучыне Дона і на Поўдні бесперапынныя крывяпралітныя бai супроць наступаючых нямецка-фашысцкіх войск. Гэтыя бai носяць надзвычай жорсткі характар.

К пачатку лета германскае камандаванне сабрала на паўднёвых участках фронта вялікую колькасць войск, тысячы танкаў і самалётаў. Яно ачысціла пад мяцёлку многія гарнізоны ва Францыі, Бельгіі, Галандыі. Толькі за апошнія два месяцы адтуль было перакінута на совецка-германскі фронт 22 дывізіі, у тым ліку 2 танкавых, не лічачы раней перакінутых. У васальных краінах—у Італіі, Румыніі, Венгрыі, Славакіі Гітлер мабілізаваў да 70 дывізій і брыгад, не лічачы фінскіх войск на поўначы, і кінуў іх на совецка-германскі фронт. Дзейнічаючы пагрозай і подкупам, гітлераўцы вярбуюць таксама атрады са злачынцаў і любіцеляў чужога дабра ва Францыі, у Бельгіі, Даніі, Галандыі, Іспаніі. Акрамя таго, гітлераўцы правялі гвалтоўную мабілізацыю ў Польшчы і ў Чэхаславакіі. Сабраўшы ўсю гэтую даніну салдатамі, а таксама падцягнуўшы ўсе свае асноўныя сілы і рэзервы, немцы стварылі на паўднёвых участках значную перавагу ў колькасці войск і тэхніцы, сур'ёзна пацяснілі нашы войскі і захапілі рад важных для совецкай краіны раёнаў і гарадоў. Нямецка-фашысцкія акупанты захапілі ў раёне Дона і на Кубані вялікую тэрыторыю і важныя ў прамысловых адносінах гарады — Варашылаўград, Новачэркаск, Шахты, Растоў, Армавір, Майкоп. Хоць большая частка насельніцтва занятых немцамі раёнаў была эвакуіравана, хлеб і абсталяванне заводаў вывезены, а часткова знішчаны пры адыходзе, Совецкі Саюз панёс за гэты час значныя матэрыяльныя страты.

Нягледзячы на тое, што праціўнік увёў у бой усе асноўныя свае людскія рэзервы і велізарную колькасць тэхнікі, наступальныя аперацыі немцаў развіваліся толькі на Варонежскім і Паўднёвым напрамках і прытым значна павольней, чым гэта было ў першы перыяд вайны. Дастаткова сказаць, што на Варонежскім участку немцы топчуцца на месцы вось [illegible]ко паўтары месяцы, прычым за апошні [illegible]ас на гэтым участку фронта месцамі ініцыятыву ўзялі ў рукі совецкія войскі. У злучыне Дона на працягу раду тыдняў Чырвоная Армія адбівае шалёныя атакі нямецка-фашысцкіх войск і перамалвае жывую сілу і тэхніку праціўніка. І толькі на поўдні немцам цаною велізарнейшых страт удалося значна прасунуцца наперад. Што-ж да іншых фронтаў, дык нямецкія войскі не толькі не змаглі весці там наступальныя аперацыі, а, наадварот, актыўныя баявыя дзеянні на Бранскім, Заходнім, Калінінскім і Паўночна-Заходнім фронтах вядуць совецкія войскі, знішчаючы ў гэтых баях дзесяткі тысяч немцаў.

За прайшоўшыя месяцы самых жорсткіх баёў на совецка-германскім фронце Чырвоная Армія ва ўпартых баях нанесла нямецкім, італьянскім, румынскім і венгерскім захопніцкім войскам велізарны ўрон у людзях і баявой тэхніцы.

За тры месяцы актыўных баявых дзеянняў летам гэтага года, з 15 мая па 15 жніўня, немцы страцілі 1.250.000 салдат і афіцэраў, з іх забітымі не менш 480.000. Яны страцілі акрамя таго 3.390 танкаў, да 4.000 гармат усіх калібраў і не менш 4.000 самалётаў.

Страты совецкіх войск з 15 мая па 15 жніўня складаюць: забітымі, ранебымі і прапаўшымі без вестак 606.000 чалавек, 2.240 танкаў, 3.162 гарматы ўсіх калібраў, 2.198 самалётаў.

Нязграбнымі фальшыўкамі і смехатворнымі выдумкамі гітлераўская кліка зноў спрабуе скрыць свае страты на совецка-германскім фронце.

Набіўшы руку на фальшыўках, гітлераўцы жангліруюць, марочаць голаву хлуслівымі лічбамі. Так, 12 жніўня г. г. немцы апублікавалі паведамленне аб выніках вясенне-летніх баёў гэтага года. Гітлераўцы сцвярджаюць, што нямецкія войскі за гэты перыяд, нібыта, узялі 1.044.241 палоннага, захапілі або знішчылі 10.131 гармату, 6.271 танк і 6.056 самалётаў! Апублікаваныя Совінформбюро фактычныя даныя аб стратах Чырвонай Арміі начыста адмятаюць хлуслівыя паведамленні гітлераўцаў. Арміі Гітлера і яго саюзнікаў у Еўропе нясуць велізарныя страты. Іменна гэтым і тлумачыцца, чаму нямецкае камандаванне пускае ў ход такую бязглуздзіцу аб совецкіх стратах, старанна скрываючы ў той-жа час страты сваіх уласных войск. Дзіўная справа. Совецкія страты гітлераўцы ўмудраюцца падлічыць да апошняга чалавека, аб сваіх-жа стратах, якія ім куды відней, упарта маўчаць, — як у рот вады набралі. А між тым, гэтыя страты немцаў за апошнія тры месяцы павольна, але няўхільна падрыхтоўваюць глебу для надыходзячага разгрому нямецкіх войск.

СОВІНФОРМБЮРО.

У НОЧ НА 19 ЖНІЎНЯ НАШЫ САМАЛЁТЫ БАМБАРДЫРАВАЛІ НЯМЕЦКІЯ ГАРАДЫ ДАНЦЫГ, КЕНІГСБЕРГ І ТЫЛЬЗІТ

У ноч на 19 жніўня вялікая група нашых самалётаў бамбардыравала ваенна-прамысловыя аб'екты нямецкіх гарадоў Данцыга, Кенігсберга і Тыльзіта.

У выніку бамбардыроўкі ў горадзе Данцыгу ўзнікла вялікая колькасць ачагоў пажара, з іх 7 вялікіх размераў, якія назіраліся экіпажамі пры адыходзе самалётаў ад цэлі да прэдзелаў бачнасці. Адзначана 16 узрываў, у тым ліку 5 узрываў вялікай сілы з выкідваннем яркага полымя і вялікіх клубаў чорнага дыму. У раёне складаў партовага ўпраўлення і данцыгскай верфі ўзнікла 10 ачагоў пажара і адзначана 2 моцных узрывы.

У Кенігсбергу ў выніку бамбардыроўкі ўзнікла 13 ачагоў пажара і адзначаны моцныя ўзрывы ў раёне заходняга вакзала.

У Тыльзіце ўзнікла 4 ачагі пажара і адзін моцны ўзрыў.

Усе нашы самалёты вярнуліся на свае базы.

АНГЛА-СОВЕЦКАЕ КАМЮНІКЕ АБ ПЕРАГАВОРАХ ПРЭМ'ЕР-МІНІСТРА ВЯЛІКАБРЫТАНІІ п. ЧЭРЧЫЛЯ З СТАРШЫНЁЙ СОЎНАРКОМА СССР І. В. СТАЛІНЫМ

У Маскве адбываліся перагаворы паміж Старшынёй Совета Народных Камісараў СССР І. В. Сталіным і Прэм'ер-Міністрам Вялікабрытаніі п. У. Чэрчылем, у якіх удзельнічаў пан Гарыман, як прадстаўнік Прэзідэнта ЗША. У гутарках прынялі ўдзел Народны Камісар Замежных Спраў В. М. Молатаў, маршал К. Е. Варашылаў—з совецкай стараны, Брытанскі Пасол сэр А. Кларк Кэр, Начальнік Імперскага Генеральнага Штаба сэр А. Брук і іншыя адказныя прадстаўнікі брытанскіх узброеных сіл, пастаянны намеснік Міністра Замежных Спраў сэр Аляксандр Кадоган—з англійскай стараны.

Быў прыняты рад рашэнняў, якія ахапляюць галіну вайны супроць гітлераўскай Германіі і яе хаўруснікаў у Еўропе. Гэтую справядлівую вызваленчую вайну абодвы ўрады поўны рашучасці весці з усёй сілай і энергіяй да поўнага знішчэння гітлерызма і ўсякай падобнай тыраніі.

Гутаркі, якія праходзілі ў атмасферы сардэчнасці і поўнай шчырасці, далі магчымасць яшчэ раз адзначыць наяўнасць цеснага супрацоўніцтва і ўзаемаразумення паміж Совецкім Саюзам, Вялікабрытаніяй і ЗША ў поўнай адпаведнасці з існуючымі паміж імі саюзнымі адносінамі.

ЗАЯВЫ п. ЧЭРЧЫЛЯ і п. ГАРЫМАНА

Па прыбыцці ў Маскву п. Чэрчыль і п. Гарыман зрабілі наступныя заявы, запісаныя на кіноплёнку:

ЗАЯВА п. ЧЭРЧЫЛЯ

«Мы поўны рашучасці прадаўжаць барацьбу рука аб руку, якія-б пакуты, якія-б цяжкасці нас ні чакалі, прадаўжаць барацьбу рука аб руку, як таварышы і браты, да таго часу, пакуль апошнія рэшткі гітлераўскага рэжыму не будуць ператвораны ў прах, астаўшыся ў памяці прыкладам і папярэджаннем для будучых часоў».

ЗАЯВА п. ГАРЫМАНА

«Прэзідэнт ЗША даручыў мне суправаджаць прэм'ера Вялікабрытаніі ў час яго важнейшай паездкі ў Маскву ў гэты рашаючы момант вайны.

Прэзідэнт ЗША далучыцца да ўсіх рашэнняў, якія прыме тут пан Чэрчыль.

Амерыка будзе стаяць разам з рускімі рука аб руку на фронце».

ТЭЛЕГРАМА п. ЧЭРЧЫЛЯ І. В. СТАЛІНУ

Я карыстаюся выпадкам падзякаваць Вам за Ваша таварыскае абыходжанне і гасціннасць. Я вельмі задаволены тым, што я пабываў у Маскве—па-першае, таму, што маім абавязкам было выказацца; і, па-другое, таму, што ўпэўнены ў тым, што наш кантакт будзе адыгрываць карысную ролю ў садзейнічанні нашай справе. Калі ласка, перадайце маё прывітанне п. Молатаву.

На фронтах Айчыннай вайны

Па трупах сваіх салдат, па абломках сваіх гармат, танкаў і аўтамашын лезе вораг на поўдзень. Імкнучыся дабіцца рашаючага поспеху, вораг не лічыцца ні з якімі стратамі.

Чырвоная Армія б'е ў самае балючае месца ворага. Яна няспынна выматвае сілы ворага, знішчае дзесяткі і сотні тысяч немцаў.

У раёне паўднёва-усходней Клецкай Н-ская стралковая часць на працягу сутак адбіла чатыры атакі праціўніка і знішчыла 1.500 гітлераўцаў.

У раёне Кацельнікава адно наша танкавае падраздзяленне знішчыла 7 нямецкіх танкаў. У баю за населены пункт К. нашы байцы знішчылі 250 гітлераўцаў.

У раёне Краснадара бронебойшчыкі адбілі атаку праціўніка, падбіўшы 12 танкаў; на другім участку нашы танкісты знішчылі 20 варожых танкаў і да 600 гітлераўцаў.

Паўднёвей Варонежа нашы часці вядуць упартыя вулічныя бai ў населеным пункце К. Гітлераўцы нясуць у гэтых баях вялікія страты ў жывой сіле.

Чым больш ярасныя нямецкія атакі, тым больш трупаў варожых салдат і страт у нямецкай тэхніцы.

АБРУШЫЦЬ НА ЧЫГУНКІ ПАРТЫЗАНСКІЯ ЎДАРЫ!

ДАВІЦЬ ФАШЫСЦКУЮ ГАДЗІНУ Ў ДАРОЗЕ, ПАКУЛЬ ЯНА НЕ ВЫЛЕЗЛА З ВАГОНАЎ!

АБСТРАЛЯЛІ ВАРОЖЫЯ ПАЯЗДЫ

ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД тав. К. НА ПРАЦЯГУ ЛІПЕНЯ ЗНІШЧЫЎ 106 ГІТЛЕРАЎЦАЎ, РАЗБУРЫЎ 8 МАСТОЎ І СПАЛІЎ НЕКАЛЬКІ НЯМЕЦКІХ СКЛАДАЎ.

АДВАЖНЫЯ ПАТРЫЁТЫ АБСТРАЛЯЛІ З КУЛЯМЁТАЎ І АЎТАМАТАЎ 5 ЧЫГУНАЧНЫХ ЭШАЛОНАЎ З ЖЫВОЙ СІЛАЙ ПРАЦІЎНІКА. СОТНІ ГІТЛЕРАЎЦАЎ НЕ ДАЕХАЛІ ДА ЛІНІІ ФРОНТА.

УЗРЫВЫ НА ЧЫГУНЦЫ

Пасля дакладнай разведкі група партызан начале з камандзірам атрада тав. Х. накіравалася да чыгуначнага палатна. Апошні кіламетр быў даволі цяжкім. Ісці прыходзілася вязкім балотам, па пояс у вадзе.

Вось і чыгунка. Камандзір тав. Х. выставіў заслоны. Аляксандр С., Максім Е., Уладзімір С. у некалькіх мясцах падлажылі пад рэйкі міны.

Зрабіўшы сваю справу, партызаны пачалі адыходзіць. У гэты час іх заўважылі нямецкія салдаты, ішоўшыя па лініі чыгункі. Гітлераўцы адкрылі страляніну. Аднак, было позна. Партызаны былі ўжо ў лесе.

Фашысты, адшукаўшы адно замініраванае месца, сталі адкапваць міну. Раптам раздаўся моцны выбух. Пад адкосамі і на палатне засталося 11 забітых акупантаў.

Неўзабаве з бліжэйшай чыгуначнай станцыі на месца ўзрыву вышла дрэзіна. Немцы, ехаўшыя ў ёй, кулямётна-аўтаматным агнём прастрэльвалі лес, які хаваў партызан. Але страляніна прадаўжалася нядоўга. Хутка паследваў другі значна мацнейшы выбух. У паветра ўзляцела разбітая дрэзіна з гітлераўцамі.

Н-СКІ ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД. **(Наш кар.).**

500 КОНЕЙ ВЕРНУТА СЯЛЯНАМ

ЯК ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ, ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД тав. П. АДБІЎ У НЯМЕЦКІХ ГРАБЕЖНІКАЎ 500 КОНЕЙ. ГЭТЫХ КОНЕЙ, АДАБРАНЫХ У СЯЛЯН ВІЦЕБСКАГА І СУРАЖСКАГА РАЁНАЎ, НЕМЦЫ ХАЦЕЛІ АДПРАВІЦЬ У ГЕРМАНІЮ.

ГЕРАІЧНАЯ СХВАТКА З АКУПАНТАМІ

СУПРОЦЬ МАЛАЙЦА—НЕМЕЦ АЎЦА

Многа жаху наганяе на нямецкіх акупантаў аб'яднаны партызанскі атрад бацькі Васіля. Народныя мсціўцы не абмінаюць ніводнага выпадку, каб нанесці ненавісным захопнікам удар. Яны зрываюць перавозкі па дарогах, рвуць варожую сувязь.

У ліпені група партызан пад кіраўніцтвам тав. Б. сустрэлася з узброенай да зубоў трохтысячнай карнай экспедыцыяй немцаў. Аб гэтым наступленні ворага партызаны даведаліся тады-ж, калі ён рашыў яго прадпрыняць.

Далёка ўперад былі высунуты сакрэты. Усе дарогі да лесу пільна ахоўваліся партызанамі. Раніцой па адной з іх праехала некалькі веласіпедыстаў. Потым да кустоў, дзе ўкрываліся нашы назіральнікі, данеслася нямецкая гутарка. Гэта ішла разведвальная група праціўніка. Партызаны яе прапусцілі. Астаючыся незаўважанымі, яны неадкладна паведамілі ў атрад аб напрамку руху варожых сіл.

У глыбі лесу, куды накіроўваліся немцы, ёсць узгорак, пакрыты хвойнікам. Унізе — невялікае балотца. Тут партызаны зрабілі моцную засаду. Вакол гэтага ўзгорка яны арганізавалі яшчэ некалькі засад. Лес ашчацініўся супроць прышэльцаў, з-за кожнага дрэва іх падсцерагала смерць.

Немцы набліжаліся. Ішлі іх танкі, аўтамабілі. Ішла вялікая лавіна пяхоты. Партызаны падпусцілі фрыцаў на блізкую адлегласць і адкрылі дружны кулямётна-аўтаматны агонь. Немцы кінуліся ў адзін бок, потым у другі. Агонь не спыняўся. Тады яны залеглі і пачалі шалёны абстрэл узгорка з мінамётаў. Два партызанскія кулямётчыкі А. і П. заўважылі варожыя разлікі, скрытна падпаўзлі і закідалі іх гранатамі.

Захопнікі лезлі ўперад. Яны ішлі праз горы сваіх трупаў. Прышлося партызанам змяніць месца засад, але агонь ні на хвіліну не спыняўся. Некалькі раз акупанты імкнуліся пераходзіць у атаку. Але ўсе іх намаганні правальваліся.

Бачачы дарэмнасць сваіх стараннняў, немцы ўвялі ў бой артылерыю. Смельчакі зарыліся ў зямлю і ўпарта трымаліся. Яны не ўступалі ворагу ні аднаго ўзгорка, ні адной лагчыны.

Праз чатыры гадзіны напружанага жорсткага бою гітлераўцы пачалі паспешна адпаўзаць, а потым кінуліся наўцёкі. На полі бою асталося звыш 300 забітых нямецкіх салдат і афіцэраў, многа зброі.

— Праўду кажа таварыш Сталін, — сказаў, усміхаючыся, бацька Васіль: — супроць малайца—немец аўца.

Якуб КАЧАН.

Н-СКІ ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД БЕЛАРУСІ. **(Наш кар.).**

РАЗГРОМ НЯМЕЦКАГА ГАРНІЗОНА

У ноч з 14 на 15 ліпеня аб'яднаныя атрады партызан пад кіраўніцтвам ордэнаносца тав. Д. зрабілі 50-кіламетравы рэйд у глыбокі тыл ворага. Пад прыкрыццём начнога тумана байцы акружылі нямецкі гарнізон у пасёлку Б. і разграмілі яго.

Забіты 72 немцы і 65 паліцэйскіх. Знішчаны ваенная і гаспадарчая камендатуры, два памяшканні паліцыі, рамонтная майстэрня пры гаражы, 8 грузавых і 1 легкавая аўтамашына, спалены датла буйная чыгуначная станцыя, 4 вагоны. На адлегласці двух кіламетраў пабіты рэйкі, разбураны стрэлкі, узарваны два чыгуначныя і тры шасейныя масты, 4 варожых дзоты, нафтабаза, 3 цыстэрны з бензінам.

Складаная баявая аперацыя была выдатна падрыхтавана.

НАДЗЕЙ НЕ ТРАЧУ Я...

Надзей не трачу я: хоць валіць дым,
Замрэ агонь пякучы.
Такі закон: перад канцом сваім
І мухі тнуць балюча.

Раз'юрыўся і кідаецца звер,
Бо кроў выходзіць з рыся.
Баец зважай: адказны час цяпер,
Глядзі-ж, не прамахніся!

Збяры, народ, ты сілы ўсе і дух,
Напружся, як спружына:
Смяртэльна ранены звер слеп і глух,
Цаляй-жа ў лоб звярыны!

КАЛІ СПАКОЙ?

Ці-ж я спакойным быць магу,
Калі зямля апушчана ў смугу?
Ці-ж я пазбаўлюся пакут,
Калі пакутуе мой люд?
Ці-ж я спакой сабе найду,
Калі бяда згрызае грамаду?
Ці-ж я скажу сабе: спачынь,
Калі не бачна светлых далячынь?
Калі-ж спазнаю я спакой?
Тады, як скончым з фрыцаўскай ардой.

ЯКУБ КОЛАС

ПРАМОЮ НАВОДКАЙ

Пяць дзён падрад да адзінокай будыніны ў полі пад'язджалі гружаныя аўтамашыны. Немцы штосьці замышлялі. Гэта не абмінула дапытлівага вока партызан.

Як толькі старанная работа нямецкіх салдат была закончана, камандзір партызанскага атрада Рыгор К. рашыў: пара. І мінамётны разлік прамою наводкай ударыў па цэлі. Хлеў загарэўся. У ім аказалася зброя і боепрыпасы ворага. Немцы імкнуліся патушыць пажар, але было позна. Агонь ахапіў увесь будынак. Снарады рваліся ўсю ноч.

Азвярэлыя нямецкія акупанты ў бяссільнай злосці адкрылі агонь з гармат. Некалькі гадзін не змаўкала артылерыйская кананада. Але ніякай шкоды партызанам яна не прынесла. Затое нямецкія санітарныя машыны цэлы дзень адвозілі забітых і раненых сваіх салдат і афіцэраў.

Н-СКІ ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД БЕЛАРУСІ. **(Наш кар.).**

ПАРТЫЗАНЫ ЗАБІЛІ ГЕНЕРАЛА

ТОЛЬКІ ШТО АТРЫМАНА ПАВЕДАМЛЕННЕ АБ ПАСПЯХОВЫХ ДЗЕЯННЯХ ПАРТЫЗАН У ПОЛАЦКІМ РАЁНЕ.

НЕДАЛЁКА АД ПОЛАЦКА ПАРТЫЗАНЫ З ЗАСАДЫ НАПАЛІ НА НЯМЕЦКІЯ АЎТАМАШЫНЫ. У АДНОЙ З ІХ ЕХАЎ НЯМЕЦКІ ГЕНЕРАЛ. ПАРТЫЗАНЫ ЗАБІЛІ ЯГО І РАНІЛІ 2 АФІЦЭРАЎ.

НОВАСІБІРЦЫ Ў ПАРТЫЗАН

Да беларускіх партызан прыехала дэлегацыя ад пра[...] цоўных Новасібірскай [...]ласці. Усе дэлегаты — старыя партызаны.

...На вуліцы вызваленай беларускай вёскі выстраіўся праслаўлены партызанскі атрад імені Рыгора Курмялёва. Начальнік штаба Якаў З. падыходзіць да гасцей і аддае рапарт. Былы камандзір сібірскага партызанскага корпуса ордэнаносец Ігнат Васільевіч Громаў прывітаў мужных народных мсціўцаў і перадаў ім гарачае брацкае прывітанне ад працоўных Новасібірскай області.

— Новасібірцы прыслалі вам каля 5.000 падарункаў, — сказаў тав. Громаў. —Уся наша праца ў тылу падначалена адной задачы — разграміць нямецка-фашысцкіх захопнікаў, ачысціць усе савецкія землі ад праклятай фашысцкай чумы.

БАНДЫТ У КУБЕ

У Мінску начале душыцеляў беларускага народа пастаўлен гаўляйтар Кубэ.

Беларусы яго называюць проста—бандыт у кубе. Назва ад[...] павядае выключнай дакладнасц[...] Бо гэты бандыт і яго зграя не проста забіваюць нашых савецкіх людзей, а перш абрабуюць, потым зробяць самы жудасны здзек, а потым павесяць.

Адным словам, тройчы бандыт. Гаворачы мовай матэматыкі—бандыт у кубе.

ГАЎЛЯЙТАРСКАЯ „АКАДЭМІЯ“

Непадалёку ад Вілейкі, у дробным гарадку Смаргоні, яшчэ задоўга да першай імперыялістычнай вайны, адзін з тамашніх панкоў ушчэнт прасвістаўся ў карты. Яму трэба было нейкім парадкам выцерабіцца з даўгоў. Яго рухавыя мазгі ахапіліся шчаслівай думкай. Ён адчыніў у Смаргоні «акадэмію», у якой налоўленыя ў лясах мядзведзі праходзілі вышэйшы клас танцаў.

У гэтай адзінай на ўвесь свет акадэміі была чыгунная падлога, пад якой, у падвале, палілася печ. У «акадэмію» ўганялася чарада мядзведзяў. У той меры, у якой награвалася падлога і прыпякала мядзвежыя лапы, мядзведзі не маглі спакойна стаяць на месцы і скакалі з адной лапы на другую. У той-жа час за сцяной білі ў бубен. Нарэшце падлога так награвалася, што мядзведзі рабіліся лёгкія і рухавыя, як матылі, і раўлі на ўсе свае жылы. Так што няшчасныя смаргонцы кожны дзень затыкалі вушы і праклінали на чым свет стаіць свайго вынаходлівага земляка.

Прайшоўшы курс «акадэмічнай» навукі, касматыя «акадэмікі» прадаваліся за дарагую цану брадзячым балаганшчыкам. Даволі было такому «акадэміку» пачуць грукат бубна, як выпрацаваны рэфлекс прымушаў яго паднімаць лапы і пускацца ў грацыёзны танец. Кажуць, што вынаходлівы смаргонец не толькі выцерабіўся з даўгоў, але нават нажыў круглы капіталік.

Дарэмна некаторыя думаюць, што тое, што калі-небудзь было на свеце, другі раз быць не можа. Няпраўда. Гаўляйтар гер Кубэ нядаўна адчыніў у Мінску акадэмію, ганаровым прэзідэнтам якой ён і назначыў сам сябе. А неганаровым прэзідэнтам ён зрабіў нейкага доктара Ярмачэнку. Віцэ-прэзідэнтам стаў гестапавец з Берліна. А акадэмікам той самы Адамовіч.

Трэба думаць, што ў гаўляйтарскай «акадэміі» абыходзяцца без чыгуннай падлогі, бо гаўляйтарскія «вучоныя» ўжо даўно навучыліся скакаць пад гаўляйтарскі бубен. Ды і чарада іх куды меншая за чараду тых «смаргонскіх «акадэмічных студэнтаў». Невядома толькі, які поўны абхват «навук» будзе ў гэтай «акадэміі», калі гаўляйтар падбярэ поўны штат сваіх «акадэмікаў». Бо пакуль што тут мы бачым толькі чатырох спецыялістаў. Сам Кубэ — спецыяліст вышэйшай гітлераўскай школы, каб душыць беларускі народ. Адамовіч можа з вялікім поспехам узначаліць «кафедру» шпіёнства і прадажніцтва. Доктар Ярмачэнка, які мае ў сваім «навуковым» багажы артыкулец на тэму «Кал хворага чалавека», паводле сваёй спецыяльнасці і гаўляйтарскага загаду, ужо ўзначаліў гэтую «акадэмію». Берлінскі гестапавец напэўна ўзначаліць «кафедру» катаванняў і расстрэлаў.

Астаюцца яшчэ вакантнымі месцы на «кафедрах» такіх, напрыклад, як «кафедра па вывучэнню спосабаў найбольш эфектыўнага аграблення беларускага народа». Або, скажам, «кафедра па дакладнаму ўстанаўленню таго, як лепш вешаць людзей—ці на жалезны крук тварам, ці пятлёй за шыю».

Гаўляйтар не мала можа адчыніць кафедр у сваёй «акадэміі», абы толькі яму ўдалося налыгаць чараду адамовічаў.

Хто яго ведае. Падумаўшы—то можа і не памыляюцца тыя, якія думаюць, што былое другі раз не паўторыцца. Сапраўды. Вучоныя смаргонскія мядзведзі прадаваліся брадзячым балаганшчыкам на простую людскую пацеху. Гаўляйтарская-ж «акадэмія» сваіх «вучоных» трымае ў сваім уласным крывавым балагане, і не на простую пацеху, а дзеля ланцугоў на беларускі народ.

Ланцугі, ускладзеныя на народ, рэч не трывалая. Такі будзе і век гаўляйтарскай «акадэміі».

Кузьма ЧОРНЫ.

ПАД НЯМЕЦКІМ БОТАМ

З Мінска нам пішуць: Немцы поўнасцю зсеклі парк насупроць дома Чырвонай Арміі і парк імені Горкага. У парку імені Горкага зроблена звалка розных адкідаў. У былым доме адпачынку Драздах, што недалёка ад горада, арганізаван канцэнтрацыйны лагер, які абнесен наэлектрызаваным дротам.

* * *

Як паведамляюць з Бабруйска, усе спробы немцаў аднавіць там работу прадпрыемстваў (шпалерных, картонных, фанерных і інш.) канчаюцца няўдачай. Рабочыя адмаўляюцца працаваць.

* * *

У вёсцы Балашы нядаўна немцы ўчынілі дзікую расправу. Калгаснага кладаўшчыка Сымона Іванова, які адмовіўся выдаць бандытам прадукты харчавання, яны прывязалі вяроўкай да каня і некалькі гадзін ганялі па вёсцы.

* * *

Няма солі. У гарадах і вёсках Беларусі няма солі. Людзі вымушаны карыстацца растворамі калійнай солі. У выніку гэтага ў вёсцы Себякі насельніцтва паміраe. Атручанне наглядаецца і ў іншых вёсках і гарадах.

* * *

На рынках Бабруйска і Віцебска пануе жудасная дарагавізна. Шклянка мукі і крупы каштуе 150—170 рублёў. Мяса, малака, бульбы тут зусім не бывае. Гэтыя прадукты нямецкія салдаты адбіраюць яшчэ пры ўваходзе сялян у горад.

* * *

У вёсцы Бараўляны былому кулаку Чарняўскаму нямецкія ўлады вярнулі ўсе будынкі і зямлю. Стаўшы бургамістрам валасной управы, гэты крывасмок адбірае ў сялян для немцаў апошнюю скарынку хлеба.

* * *

Хапаюць і вывозяць жанчын. У вёсцы Дубрава, Гарадоцкага раёна, немцы ноччу схапілі і невядома куды вывезлі трох жанчын.

* * *

З Халопеніч нам пішуць: Тут устаноўлены немцамі такія падаткі на кожны двор: мяса—100 кгр., курацііны—6 кгр., яек—35 штук з курыцы, шэрсці—1.500 грам з аўцы.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.
73477.